

GÖTEBORGS UNIVERSITET

En språkstudie på Svenska Skolan i Beijing

Författare: Josefina Olsson

Kurs: LAU390

Handledare: Michael Walls

Examinator: Jan Linström

Rapportnummer: HT11-2450-04

Abstract

Examensarbete inom lärarprogrammet

Titel: En undersökning om hur barn och elevers språk utvecklas i en svensk skola i Beijing, Kina.

Författare: Josefina Olsson

Termin och år: Termin 7, HT-2011/2012

Typ av arbete: Examensarbete (15hp)

Kursansvarig institution: LAU 390, Sociologiska institutionen

Handledare: Michael Walls

Examinator: Jan Lindström

Rapportnummer: HT11-2450-04

Begrepp: Svenska skolan i Beijing, Språk, kommunikation, kultur, modersmål, social omgivning, sociokulturellt, tvåspråkighet/flerspråkig, utveckling.

Att belysa barn och elevers språkutveckling är en viktig aspekt i deras vidare utveckling. På Svenska skolan i Beijing så har det uppmärksammats de kulturella skillnaderna som påverkar barnen i deras språkutveckling. Det är viktigt att barn och elever får likvärdig undervisning, så som det är i Sverige då de efter några år eventuellt ska komma tillbaka igen. Situationen utomlands kan bli en stor omställning för barnet som kan påverka deras utveckling. Problemet som jag sålunda utgick ifrån var att se hur eleverna använder deras olika språkkunskaper i en svensk skola utomlands där det finns andra faktorer så som miljö, språkanvändningen, kultur som kan påverka språkets utveckling. Jag har gjort en kvalitativ och en kvantitativ undersökning med eleverna och lärare där jag såg hur eleverna och lärare med olika språkbakgrunder kommunicerar med varandra.

Att upplysa läsaren om vad språket kan få för konsekvenser, för eleverna i skolan när det sker skiftningar i språkundervisningen är en aspekt som jag tar hänsyn till. Jag har använt mig av Vygotskij teorier om hur språket utvecklar barn och jag kopplar hans teorier till mina frågeställningar och elever/lärarnas intervju/enkät svar. Även litteratur om sociokulturell teori som Vygotskij tar upp i Säljö, Wellros om språk och kultur, Dysthe om dialog och samspel. Svenska skolan i Beijing tar vara på den kinesiska kulturen men ser till att bevara den svenska kulturen eftersom de ska följa svenska läroplanen ifrån skolverket som är en grund i undervisningen.

Förord

Jag har fördelat mitt examensarbete i två delar då halva delen, tre veckor bestod av praktik på Svenska skolan i Beijing och andra delen bestod av uppsatsskrivande. På svenska skolan i Beijing så samlade jag information och data som är till grund för mitt examensarbete. Där fick jag se deras arbetssätt och elevernas utveckling.

Det gjordes intervjuer på både elever och lärare finns som bilaga i min uppsats. Undersökningen bestod av fyra lärarinformerter och åtta elevinformerter. Kopplingar har dragits till Vygotskij teorier om barn och elevers utveckling i svenska språket, därför att det passar in i examensarbetet där språkutveckling ligger i fokus som han fokuserar på. Att använda mig av relevant litteratur och forskning är ett stöd i mitt uppsatsskrivande. Lärarna på skolan följer den svenska läroplanen, ifrån eftersom eleverna ska få en likvärdig undervisning som de får i Sverige. Familjerna flyttar ofta tillbaka till Sverige efter några år i Kina och då ska barnen ha fått en likvärdig kunskapsutveckling som sina jämnåriga kompisar i Sverige.

Jag vill passa på att tacka mina informanter, lärare, rektor och elever på Svenska skolan i Beijing som har gett information och åsikter till mitt examensarbete Även till min handledare Michael Walls med sitt stöd och respons. Sist men inte minst föräldrar och vänner som delgett information.

Tack/ Josefina Olsson 2012-01-03

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
2. Bakgrund	7
3. Problemformulering	11
3.2. Syfte och frågeställningar.....	11
4. Begreppsförklaring	11
5. Relevans	12
6. Utdrag ur Lgr11	12
7. Utdrag ur Barnkonventionen	13
8. Teoretisk anknytning	13
8.1. Barn och språk.....	14
8.2. Lärande i klassrummet.....	16
8.3. Sociala samspel.....	17
8.4. Sociokulturella perspektiv.....	17
9. Metod	18
9.1. Urval.....	18
9.2. Reabilitet, Validitet och Generalisering.....	18
9.3. Intervju.....	19
9.4. Enkät.....	20
9.5. Observation.....	21
9.6. Bearbetning av data.....	21
9.7. Etiska överväganden.....	22
9.8. Hinder och dilemman.....	22
10. Analys	23
10.1. Resultat och analys.....	23
10.2. Intervju.....	23
10.3. Enkät.....	23
10.4. Observation i klassrummet.....	24
10.5. Observation i svenskundervisningen.....	24
10.6. Observation i kinesiskaundervisning.....	25
10.7. Observation i engelskundervisning.....	25
10.8. Sammanfattning av observationer.....	26
10.9. Sammanfattning av elevernas intervjuvar.....	26
10.10. Analys av resultat.....	27

11. Diskussion.....	30
11.1. Lärarroll.....	31
11.2. Avslutande diskussion, slutsats.....	32
11.3. Förslag på vidare forskning.....	32
12. Referenslista.....	33
Bilaga A.....	35
Bilaga B.....	37
Bilaga C.....	39

Inledning

För flera månader sedan började jag tänka på hur det är som barn och komma till en annan världsdel där språket och kommunikationen med andra påverkas. Även kultur, mat, kompisar förändras vid en flytt utomlands är några faktorer som påverkar människan. Allra mest i Kina. Varför jag har valt att göra en forskningsrapport på Svenska skolan i Beijing är för att barn och elever lever i en miljö där språket och utvecklingen påverkas av omgivningen eftersom det tillkommer andra språk i deras utveckling. Det är viktigt för barn och elever i skolan att lära sig använda svenska språket på rätt sätt då de ”kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt, ” (Skolverket, 2011, s.13). Det leder till vidare kommunikation i vardagslivet.

Barn och elever ska i tidig ålder lära sig att använda det svenska språket i tal och skrift på ett verbalt förståeligt sätt. Det är en grundläggande kunskap för vidare utveckling i alla ämnen och sammanhang.

I läroplanen så står det all eleverna ska få ett internationellt perspektiv på;

”Att flytta inom ett land och mellan länder. Vad detta kan ha för orsaker och få för konsekvenser” (Skolverket, 2011, s. 187) Många barn flyttar utomlands då deras föräldrar får en anställning. Vad det kan få för effekter kommer tas upp i arbetet. Att skolorna samarbetar med skolor på andra orter kan vara en förutsättning för verksamheten då de kan ta del av varandras arbetssätt. Eleverna och lärare får då se andra verksamheter och metoder i undervisningen. Man kan då lära sig av varandra. Viktigt är det när man flyttar utomlands att bevara denna kommunikation och samspel. Det ger en möjlighet för utveckling och att man får ett annat perspektiv på saker och ting.

”Ett *internationellt perspektiv* är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur-och nationsgränser. Det internationella perspektivet innebär också att utveckla förståelse för den kulturella mångfalden inom landet.” (Skolverket, 2011, s. 9) Eleven ska alltså utveckla förståelsen för andra kulturella förhållanden. Detta har jag tagit till vara på och sett då jag har varit på Swedish School i Beijing. Svenska Skolan i Beijing är till för svenska och nordiska barn som bor utomlands. Jag vill med uppsatsen som jag ska skriva koppla teorier och praktik till forskning och litteratur, som jag fått genom min skolgång vid lärarprogrammet vid Göteborgs Universitet. Det är bra att man som lärare får reda på problem och möjligheter som kan uppstå då barn och elever går på en svensk skola i utlandet. Det kan vara lärorikt för elever att ta del av andra kulturella sammanhang utifrån ett globalt perspektiv. De gör eleverna mer medvetna i samhällslivet.

Att ha undervisningar om att det finns olika kulturella miljöer, och att bosätta sig utomlands kan göra att eleverna får ett internationellt perspektiv eftersom de ser skillnaden mellan sitt egna kulturella förhållande jämfört med andras. När barn kommer utomlands så får de se skillnaderna som exempelvis kultur, människor, mat, språk från andra perspektiv. Det tar tid och krävs stort engagemang från både lärare, föräldrar och elever att skapa ett internationellt perspektiv. Men man kan vid god kommunikation och samspel underlätta sin syn på den kulturella mångfalden med sina kontakter. Det kan man göra med hjälp av olika former av kommunikation så som e-mail, brev där det krävs språklig förmåga.

. Att barnen så tidigt som möjligt får ta del av andra barn och människor med annan kultur, språk, religion och historia kan vara en förutsättning för deras vidare utveckling. Alla människor ska ha samma bemötande oavsett ålder, kön, språk, religion och historia. I en annan kulturell kontext så kan elever och lärare ta del av andras erfarenheter och kan på så sätt reflektera över sina egna kunskaper.

Bakgrund

Skolor i Beijing

Svenska staten stödjer utbildning för utlandssvenska barn och ungdomar. Syftet är att få ett svenskt samhällsintresse. Svenska företag och organisationer ska alltså kunna anställa personal med barn i skolåldern för att kunna utföra arbetsuppgifter en längre tid i ett annat land. Vid nationell eller internationella skolor så kan undervisning anordnas vid svensk sektion.

Under 3 veckor så har jag varit på en svensk skola i Peking. Det finns många andra skolor i Beijing som kan vara intressanta att ta del av. Men jag kommer att berätta om Svenska skolan i Beijing som jag fått information om när jag varit på plats.

Svenska skolan i Beijing

1993 hösten så startade Eriksson med hjälp av svenska ambassaden Swedish School in Beijing. Till en början så var den 21 elever från årskurs 1-6 men idag så är elevantalet ökat. Idag är det ca 70 barn på skolan. På skolan så finns det idag förskola, förskoleklass och klasser från 1-6. Rektorn är den som leder skolans verksamhet och rapporterar till en styrelse som ansvarar för skolan. Beslutande organ är skolrådet som har en representant från varje företag vars anställda har barn som går på skolan.

Undervisningen är på svenska och skolan följer den svenska läroplanen Lgr11. När man flyttar utomlands så är det viktigt att behålla det svenska språket i tal och skrift som skolan vill att varje elev ska bevara. Eleverna lär sig i förskoleklass engelska och kinesiska. Svensk och kinesisk kultur prioriteras på Swedish School i Beijing. Andra språkuttryck på skolan är drama, musik och bild. Skolan följer det svenska skolåret med två terminer och lov som ansluts till kinesiska högtiderna 1 oktober som är Kinas nationaldag och det kinesiska nyåret den 1 maj.

Kinesiska

Skolan är placerad i Kina, därför får eleverna möjlighet att lära sig kinesiska. För de minsta barnen i förskolan så är det sång, ramsor och enstaka ord som de får lära sig. Elever i förskoleklass och uppåt i de tidigare åldrarna lär sig kinesiska där det får undervisning i tal, skrift, ramsor och sånger. Barnen som kommer nyinflyttade till Kina hamnar i en nybörjargrupp. Eleverna hamnar i olika språkgrupper beroende på deras olika kunskaper.

Engelska

Engelska är ett viktigt ämne som alla barn har användning för. På svenska skolan i Beijing så för alla barn och elever att lära sig engelska. Det finns ”Native Engelska” som innebär lektioner på engelska där läraren är från ett engelsktalande land. Läraren kommer varje vecka och lär barnen från 2-års ålder engelska t.ex. genom sång, ramsor. Förskoleklassen har daglig engelska men att de får förstärkning av en Native English lektion någon gång i veckan. Från skolor 1-6 så ansvarar klassläraren för att elevernas kunskaper utvecklas med hjälp av diagnoser och olika tillvägagångssätt. Två gånger i veckan så har eleverna ”Native English” med en lärare som har engelska som modersmål. Denna form av engelska stärker elevernas språkbruk och uttal i deras kommande utveckling.

Svenska

Att bevara det svenska språket när man är utomlands kan vara en grundläggande förutsättning för barnen eftersom de ska ha grundkunskaperna i ett språk innan de lär sig ett nytt. Språket är en del av elevernas kunskapsutveckling och det kommer både läraren och eleverna kontakt vid på skolan, som vid all kommunikation. Extra viktigt är det att bevara det svenska språket i en annan miljö, där de inte omges sig med svenska och de bor i ett annat land. Lgr11 anser att man ska dokumentera barnens utveckling är bra för att ha en utvecklande process i ämnet. Genom att ha test och diagnoser så kan läraren få en förståelse för elevens kunskapsutveckling och kan på så sätt anpassa undervisningen och använda sig av andra material.

Kompletterande Svenska

För att klara uppnåendemålen i svenska som modersmål för årskurs 9 så krävs det att man utvecklar det svenska språket i tal och skrift. Då kan kompletterande svenska vara bra då man bor utomlands. Det är till för elever som har svenska som modersmål men som har andra språk som undervisningsspråk och/eller ett hemspråk. Svenska skolan i Beijing ger undervisningsmöjligheter i svenska och lektionen pågår i 90 minuter. Svensk kompletteringsundervisning i svenska är för de elever som har tillräckliga kunskaper i språket. Den lokala arbetsplanen som finns på skolan om ämnet, ställs samma krav på kunskaper i svenska som i den svenska läroplanen. I skolår 3 och 5 så finns det möjlighet för eleverna som läser kompletteringssvenska att göra de nationella proven.

http://www.skolverket.se/forskola_och_skola/utbildning_utomlands/svensk_undervisning_i_utlandet/2.2465

På svenska skolan i Beijing så erbjuds det kompletterande svenska på eftermiddagar för elever som går på andra internationella skolor i Peking.

Kulturkrockar

”den som flyttar till ett annat land upplever samtidigt chocken att bli ”dövstum”, då man varken förstår språket eller kan göra sig förstådd” (Wellros, 1998, s. 45) Därför används ordet kulturchock oftast när man berättar om invandrare och flyktingkapets situation. Men den kan drabba vem som helst när som helst när man hamnar i situationer som man inte behärskar. Detta märks tydligt när man är i ett land, som jag var i Kina. Där det inte var många som

kunde prata engelska och jag fick prata med en tolk som skrev platser som jag ville besöka på kinesiska, som jag visade till taxichauffören. Man hamnar då i en kulturchock där man under en period anpassa sig till den nya miljön. Att inte förstå andra människors handlingar skapar en otrygg känsla. För elever skapar det en otrygg känsla när de endast pratar kinesiska hemma och ska lära sig svenska på en svensk skola i utlandet, det bidrar då till olika språk i barnets utveckling som påverkar deras kommunikationsförmåga.

Det kan vara svårt för både elever och lärare att kommunicera vid en icke-verbal situation men det är något som alla får arbeta med så att alla förstår varandra. Där används andra verktyg i kommunikationen. Alla tolkar på olika sätt men i Kina kan det vara extra viktigt att tänka på sitt agerande då när man är artig så verkar man påflugan, när man skrattar så skrattar ingen, när man menar allvar så är man rolig. Att vara helt neutral till en början kan vara ett sätt att hantera den kinesiska kulturen på men att ändå sätta sig in i den vartefter man bott i landet en tid. ”att ta seden dit man kommer”(Wellros, 1993, s. 46) kan vara en avslutande tes så att missförstånd undviks.

Det man ska ha i åtanke är att ett barn som flyttar utomlands växer upp i tre olika kulturer. Förädlarnas, värdlandet och sin egen blandning. Det kan då hända att de inte känner någon tillhörighet till något av de olika språken på grund av olika kulturintryck. Det sker då en förvirring hos eleven eftersom andra kulturella faktorer så som kultur, miljö och språk kommer in i deras vardag.

Identitetsskapande

Omgivningen påverkar barns identitetsskapande. Miljön och kunskaper har en påverkan på barns vidare utveckling. Barn med olika språkbakgrund får andra kommunikationssätt när de inte använder det svenska språket i tal.

Barn med samma språkbakgrund drog sig till varandra för att kommunicera. De valde alltså den trygga vägen då de använder språket hemma. Följderna blir då att språket i skolan inte utvecklas. På svenska skolan i Beijing så observerade jag elevernas beteendemönster och reaktioner eftersom jag ville se deras samspel vid olika språkkunskaper. Sättet att tala och bete sig är olika hos varje elev och elevernas känsla av att förändras står kvar. Wellros (1993, s. 83) Att elever har en identitet gör att de känner att man är en och samma oavsett om man pratar svenska, engelska eller kinesiska.

Flytta hem igen

Efter några år utomlands är det dags att återvända till Sverige och flytta hem igen. Lätt och skönt tänker du då man kommer tillbaka till det man en gång lämnade. Man hittar dit man ska, alla förstår vad jag säger, barnen går på gamla skola igen och en partner som återupptar sitt yrke på sin gamla plats. Det är nu som vardagen kommer ikapp.

Alla har såklart förändrats under tiden man varit utomlands. Något som man inte märker när man är utomlands själv men som syns när man är hemma igen. Det som är viktigt när man flyttar hem igen är att det tar längre tid att anpassa sig än vad man tror att det ska göra. Att man är väl förberedd på detta kan göra det lättare att flytta tillbaka igen. Vardagslivet i Sverige kan vara jobbigare än i utlandet. Man har säkerligen förändrats en del under sin tid utomlands som jag tidigare nämnt och man har haft andra förhållanden till omgivningen så som mat, vänner, transport, städning därför kan det vara kämpigt att anpassa sig i sina nya roller. Att vara med i planering är en förutsättning för att underlätta flytten. Man bör förbereda sig mentalt och praktiskt på en flytt hem.

Problemformulering

Problemformulering är kärnan i varje forskningsarbete. Det är problemformuleringen som bestämmer vilken litteratur man ska använda, vilka informanter man ska intervjua, vilken skola man ska undersöka och hur man ska lägga upp sin forskningsundersökning. Vid en problemformulering så ställs oftast en fråga. Jag väljer mina frågor utefter mitt syfte som är att jag ska belysa hur eleverna använder sig av olika språkkunskaper i en svensk skola i Beijing. Elevernas språkbruk sätts i ett annat socialt, kulturellt, språkligt sammanhang än i från Sverige.

Syfte

Syftet med mitt examensarbete är att se hur elever utvecklar språkkunskaper i en svensk skola i Beijing. Den empiriska undersökningen avser att jag ska besvara syftet med hjälp av två frågeställningar som jag beskriver nedan.

Frågeställningar

Jag kommer att utgå från frågorna:

1. Hur utformas en språkmiljö på svenska skolan i Beijing?
2. Vilka metoder använder sig lärarna av för att eleverna skall utveckla sina språkkunskaper i det svenska språket när andra språk kommer in i undervisningen?

Begreppsförklaring

I detta avsnitt så redogörs korta och centrala begrepp som används i uppsatsen och bidrar till en förståelse och sammanhang hos läsaren. Hos elever i de tidigare åldrarna så påverkas deras språk, identitet, modersmål och utveckling i förhållande till kultur och den sociala omgivningen. Därför är begreppen som jag tar upp relevanta för elever som är flerspråkiga på en skola utomlands.

Identitet: Ett ord som förekommer i dagligt tal, där allt har med självuppfattning att göra. Identitet är även hur andra ser på en. En identitet skapas alltså genom interaktion mellan människor.

Kommunicera: Människors förmåga att samverka och byta idéer. Det är det som min studie syftar på.

Kultur: Ett brett begrepp där det i min uppsats syftar på vilket sätt som grupper av människor överför trosuppfattningar, värderingar och resultaten av mänskligt arbete och tänkande.

Modersmål: Det språk som barn lär sig först. Ett förstaspråk.

Social omgivning: Det har med barnet att göra i olika sociokulturella sammanhang och olika kulturer

Språk: Syftar på det kraftfullaste av alla kulturella redskap som innefattar tal, lyssna, läsning och skrivande. Ibland även icke-verbalt språk. Det är ett medel för mänsklig kommunikation. Ett sätt att kommunicera och förmedla.

Tvåspråkighet/flerspråkighet: Att förstå två språk. Det är när två språk talas i ett land. Det är alltså individer som talar två eller flera olika språk.

Utveckling: Den process som en individ, en grupp eller ett system går igenom organisatoriskt och som samtidigt förändras under tiden.

Relevans

Uppsatsens är relevant för lärare och studenter som vill arbeta på en skola i utlandet. Det kan vara bra för dem att läsa igenom arbetet om de har tankar på att arbeta på en annan ort. Även föräldrar kan läsa igenom arbetet eftersom de då kan få en annan aspekt på om deras barns språkundervisning. Det är viktigt att man som både lärare och förälder får reda på hur det fungerar när en elev ska flytta till eller från en svensk skola i utlandet då man måste planera elevens utbildning.

Det sociala samspelet, kommunikation, mat och språk som är en stor omställning hos elever och familjer som de får ta del av i utlandet. Det är intressanta aspekter som påverkar elevernas utveckling

Utdrag ur Lgr11

Lgr11 lägger stor vikt vid att man ska utveckla elevernas lust att lära och så att de får ett livslångt lärande. Att förmedla kunskaper kan vara det mest spännande för en pedagog. Eleverna ska bli medvetna om de mänskliga rättigheterna i samhället och att de ska få ett demokratiskt förhållningssätt till gemenskapen. Varje elev ska uttrycka sina åsikter eftersom vi idag lever i ett demokratiskt samhälle, det gäller alla skolor samhället. Eleverna ska göra egna ställningstaganden i verksamheten som stärker elevernas självkänsla. Eleverna ska informeras om de lagar och normer som råder i samhällslivet och i skolan så de blir medvetna. Det kan en lärare hjälpa eleverna med eftersom man som pedagog ska föregå med gott exempel. Genom att skolan arbetar tillsammans med hjälp av olika demokratiska arbetsformer så kan man stärka elevernas ansvar i samhällslivet. Då kan man tillsammans med eleverna planera, välja kurser, ämnen, utvärdera, reflektera vilket gör att eleverna får ta mer ansvar i skolan. Eleverna får då en medvetenhet och en starkare roll i skolan eftersom de då känner sig mer delaktiga i undervisningen. (Skolverket, 2011, s .8)

Det växande samhället över de svenska gränserna gör att eleverna blir mer medvetna om den kulturella mångfalden. När ett barn kommer till ett nytt land så får de se andra perspektiv på de olika förhållande som finns mellan språk, miljö och kultur. I Lgr11 betonas det att språk, lärande och identitetsutveckling är nära varandra. Eleverna ska ha alla möjligheter till att samtala, läsa, skriva i skolan som medför att eleverna kan kommunicera med varandra. Skolverket skriver även att eleverna ska ”använda sitt modersmål som ett medel för sin språkutveckling och sitt lärande” (2011, s. 87)

Utdrag ur Barnkonventionen

FN har i barnkonventionen sammanställt några rättigheter som alla barn har i samhället ska genomgå. Det innebär att barn ska ha rättigheter att uttrycka vad de vill och att en lärare ska lyssna och visa engagemang för barnens tycke. Barns utbildning ska syfta till att utbildningen bidrar till att: ”ett barn som tillhör en minoritet eller ursprungsbefolkning har rätt till sitt språk, sin kultur och religion”. Både skolan i Sverige och Svenska Skolan i Beijing tar hänsyn till detta eftersom de använder sig av elevernas åsikter och reflektioner i verksamheten.

<http://unicef.se/barnkonventionen>

Teoretisk anknytning

I min teoretiska bakgrund så har jag valt att utgå ifrån Vygotskij där han betonar det sociokulturella perspektivet där lärandet sker i samspel med andra och att lärandet sker med hjälp av en vuxen. Det som ska studeras är elevernas språkliga lärande på Svenska skolan i Beijing. Det som är vid intresse är att se hur eleverna och lärarna med olika språkerfarenheter samspelar med varandra. Litteraturen som jag har valt att utgå ifrån passar till mitt syfte med studien som är att se hur elevers språk utvecklas på skolan. Min vetenskapliga studie har kopplats till styrdokumentet och tidigare forskare.

Arbetet kopplas till en vetenskaplig teoretiker som heter Lev Vygotskij som är en pedagogisk teoretiker, lärare och psykolog. Han berättar om sina teorier om kulturella förhållanden och omgivning till barnens språk utveckling. Vygotskij anser att barnen utvecklar sina identiteter i sin omgivning och i samspel med andra.

Som Vygotskij påpekar (1999) så är språket ett verktyg för social samvaro, ett hjälpmedel för utsagor och förståelse. Tänkande och kommunikation är något som går in i varandra när elever samspelar. Kommunikation utan språket gör det nästintill omöjligt, men kan även utveckla andra lärandeverktyg. Man kan använda sig av tecken, kropp och olika medel vid kommunikation, dock blir språket då begränsat. Vi lever i dag i ett samhälle där man lär sig och påverkas av varandra. Att samspela gör det möjligt till vidare utveckling i språket. Därför krävs det att man har kunskaper i samma språk för att bli bättre.

Det finns alltså ett samband mellan barnets tänkande och barnets sociala utveckling till svenska språkutvecklingen. Men innan dess så måste man se kommunikationen mellan barnen där språket är i mittpunkt. Vygotskij (1999). Därefter så ska man utveckla barnens språkutveckling så det går åt rätt håll. Som pedagog så ska man anpassa undervisningen efter elevens tidigare språkbakgrund. Det är det svenska språket som används i de flesta ämnena på skolan som eleverna ska lära sig först innan de tar in ett nytt språk och det är föräldrarna som bestämmer vilket som barnet ska prioritera. Lärandet av språket sker i en omgivning då språket är i centrum. Det är som Vygotskij betonar att lärandet sker i sociokulturella förklaringsförsök. Samarbete kan bidra till att eleverna och lärare får respekt för varandra. Vilket som krävs i dagens demokratiska samhälle. Skolverket (2011)

Vygotskij betonar också att lärandet går från socialt till individuellt lärande. Det är här som Pedagoger, kamrater, föräldrar, lärare och andra vårdnadshavare påverkar inläringen av språket. Alltså har barn i utlandet en annan miljöpåverkan och förhållanden än vad barn i Sverige har. Det är både pedagogerna och föräldrarnas ansvar att utmana barn och elever i

deras språkutveckling. Att använda sig av olika arbetssätt och metoder kan vara en förutsättning för utvecklande språkkunskaper.

Det krävs att barn undervisas och har goda relationer med de som är äldre. För Vygotskij var barnets första tal dock redan socialt i den betydelsen att de alltid har att göra med kommunikation med andra människor. Smidt (2010). Barnet lär sig tecken och symboler i tidigare skede genom samspel med andra som exempelvis klassföreståndare eller vårdnadshavare. Barnet gör alltså en imitering av språket.

Det som är återkommande med Vygotskij filosofier är att språket är medierade. Mediering innebär när något sker i samspel med omvärlden med hjälp av samhällets olika symboler och de olika kulturella verktygen Smidt (2010). ”I ett sociokulturellt perspektiv är det således grundläggande att fysiska, liksom intellektuella/språkliga, redskap mediterar verkligheten för människors konkreta verksamhet” (Säljö, 2000, s. 81). Eleven utvecklar verksamheter och tar del av den med hjälp av medierade redskap som bidrar till språklig kunskapsutveckling. Därför krävs det flera olika sätt att förmedla ett språk när eleven lär sig ett nytt.

Varför jag valde att ha Vygotskij till min teoretiska anknytning är för att han hänvisar till att språket som ett kulturellt redskap. Språket går in i alla ämnen och sammanhang därför är det en intressant aspekt att ta upp och forska om då barn flyttar utomlands och ska bevara det svenska språket. Detta kan förklaras genom att ”Alltsammans är socialt och medverkar till allt hon lär sig” (Smidt.2010, s. 109).

Barn och språk

I mitt examensarbete kommer jag att berätta om hur språket påverkar elevernas inläring och utveckling. Termen språk som Kullberg (2006) tar upp där språk används i många sammanhang och i olika sammansättningar t.ex. talspråk, bildspråk, kroppsspråk och skriftspråk. Hon hävdar att dessa olika språkformer ingår i alla olika kommunikationssystem. Det som är intressant är att eleverna och lärare kommunicerar på ett sätt men har olika språkbakgrunder. Att ha olika språk kunskaper kan vara både en förutsättning för inläring och en stoppande process eftersom språken blandas. Svenska skolan i Peking erbjuder eleverna att prata svenska dagligen. Engelska och kinesiska lär sig eleverna i tidigare ålder på skolan.

Wellros (1998) anser att elever med olika språkbakgrund kan använda sig av språk utan ord. Det är ett icke-verbalt språk som även kallas för kroppsspråk: rörelsemönster, hållning, ansiktsuttryck, ögonkontakt, beröring och avstånd. Gester och miner är symbolhandlingar som brukar ha en egen betydelse inom en grupp, det används det mycket av i en flerspråkig skola så som Svenska skolan i Beijing.

Det är upp till föräldrarna om dem vill att barnet ska fostras till tvåspråkighet eller inte. Det krävs engagemang och insats för att barnet ska uppnå nivån av tvåspråkighet. Barnen har föräldrar och vuxna som förebild och man använder språket på olika sätt. Det föräldrarna som måste prioritera sina barns språkutveckling eftersom det är de som är förebilder. Att föregå med gott exempel genom att använda språket hemma utomlands så mycket som möjligt gör att barn eleverna utvecklas. Det kommer att underlätta för barnen när de kommer hem till Sverige igen då de får lättare att uttrycka sig.

Med hjälp av böcker, brev, arbetsböcker så kan barn träna på skrift och talspråk så att inte språket hämmas när man är utomlands. Kullberg (2006) anser att alla barn ska lära sig att läsa och skriva först innan det lär sig något annat språk.

Läraren är den som hjälper eleven att lära sig ett språk, även andra olika faktorer i miljön påverkar språkinläringen. Där med befinner sig eleven i närmsta utvecklingszonen som eleven använder sig av med hjälp av någon annan till det att eleven klarar sig själv alltså ska man uppmuntra eleven till att använda sig av olika uttrycksmedel så att samspelet med alla individer fungerar.

Med hjälp av lärarens kunskaper, ordval och teorier så ska man anpassa undervisningarna efter elevernas kunskapsnivåer. För att eleverna ska ta till sig ett nytt språk så måste samspelet och kommunikationen mellan individerna fungera och då gäller det att båda parterna är öppna för ett nytt språk. Säljö (2000). Anser att vi måste se hur omgivningen ser ut och vilka resurser som finns, även vilka krav som ställs. Att människan är kulturmänniska och sociala varelser som lär sig i samspel med andra i vardagliga aktiviteter. Det man tydligt kan se i ett klassrumsklimat med olika kunskaper kan leda till elevernas språkkunskaper ökar.

Lärandet sker även kollektivt i klassrummet där alla har olika kunskaper som de kan förmedla till varandra. Läraren i klassrummet strukturerar lärandet och det krävs ett samspel med alla, det kan man göra med alla elever och lärares olika erfarenheter som alla får ta del av. Man ska ha en öppen dialog och kommunikation med eleverna så de får uttrycka sig i både tal och skrift till sin omgivning och utbyta idéer och tankar.” Samtidigt som denna utveckling äger rum, får skolan en viktig position i människors liv genom att deras prestationer i detta verksamhetssystem i stor utsträckning kommer att bestämma deras framtida möjligheter” (Säljö, 2000, s. 42)

I de tidigare åldrarna så är eleverna ”oskrivna blad” vilket man som pedagog ska hjälpa eleverna att tillgodose med hjälp av uppmuntran. Elevernas självkänsla ska förstärkas i en lärandemiljö. Stärk de sidor som varje elev är bra på. Om en elev är bra på att läsa så uppmuntra till annan svårighet av en bok, om en elev kan flytande kinesiska så kan man uppmuntra eleven till att läsa en saga på kinesiska inför klassen vilket kan göra att andra svenska barn vill lära sig kinesiska språket och lika så gäller det engelska språket. Viktigast är det svenska språket som ska bevaras i en annan kultur. På så sätt stärks deras självkänsla och identitet. Wellros (1998) anser att språkets viktigaste funktion är kommunikation som även Vygotskij antyder. Utan kommunikation på svenska skolan i Beijing så utvecklas inte elevernas språkkunskaper. Bråten (1996). Tyder på att alla elever, lärare, föräldrar ska kommunicera med varandra för att tillsammans utvecklas sitt svenska språk, sitt modersmål.

Det är språket hos eleverna och lärare som gör att man utvecklar sina kunskaper. Utan språket så kan det bli ett hinder för eleverna att samspela med varandra, det finns ett icke-verbalt språk som eleverna då kan använda i det svenska språket. Men för att eleverna ska utvecklas krävs det att alla har kunskaper så att man kan samspela med varandra och att det leder till ett socialt samspel med alla parter.

Språkets roll i lärandeprocessen i samhället har uppmärksammats allt mer därför att kontakterna i den globala världen har ökat i det multikulturella samhället. Skolverket (2011). Att utveckla barn och elevers olika språkkunskaper är skolans viktigaste ansvarsområde men även föräldrarnas. Det tas även upp om språk i styrdokumentet där språket har en betydelse i alla skolämnen och genom hela skoltiden. På en skola i utlandet så befinner sig alla elever på olika nivåer när de kommer till skolan. För att eleverna ska ha möjlighet att utveckla möjligheter att utveckla ett allsidigt språk så måste de få rikliga tillfällen med språkanvändningen och interaktion, som exempelvis lyssna, tala, skriva och läsa. Att använda språket på olika sätt och för olika syften i olika sammanhang, i klassrumsinteraktion, grupparbeten och självständigt är avgörande för flerspråkiga elevers framgång i skolan. Flerspråkiga elever ska utmanas i uppgifter där den språkliga förmågan används. Det finns forskning som pekar på att ett välutvecklat modersmålstöder lärandet i andra språk. Elever som utvecklar flera språk är mer kreativa i sitt språk och tänkande enligt Skolverket(2011).

Lärande i klassrummet

Utifrån ett lärarperspektiv så lär eleverna sig utifrån lärarens kunskaper och eleven tar in ny kunskap från andra i sin omgivning. Alltså befinner sig eleven i den närmsta utvecklingszonen som innebär att människan är under i förändring i kunskapsutvecklingen. Som Säljö(2000). Anser att man förmedlar kunskaper genom ”samtalet vid middagsbordet, samlingen framför Tv:n, diskussionen vid caféet, aktiviteten på fritidsgården är alla sammanhang där lärandet sker genom interaktion mellan människor”(Säljö, 2000, s.12). Eleven samspelar alltså tillsammans med läraren och klasskamrater.

Eleverna delar sedan sina kunskaper med varandra och kunskapen förmedlas, därför är det svenska språket och även andra språk en viktig aspekt där eleverna förmedlar kunskaper och företeelser. Om man har en sociokulturell syn på lärandet så ska man anpassa sitt språk och material efter elevernas kunskapsnivåer eftersom att kunskapsnivån är olika hos alla individer, det är här som läraren har en viktig roll eftersom han/hon måste anpassa sina lektioner efter elevernas tidigare erfarenheter. Ordet Scaffolding betyder en byggnadsställning. Med det ordet så ges en inblick hur struktur och stöd hos elever tillsammans med läraren och klasskamrater ska utvecklas.

Det är här som skolan ska erbjuda en aktiv skolmiljö så att eleverna utvecklas. Flera forskare har antytt att ett stöd så som Scaffolding är en förutsättning för kunskapsinläring som ska utvecklas hos eleverna. Bråten (1996). Eleverna ska lära sig att samspela, uppmuntras, reflektera över eget lärande, förklara och dra egna slutsatser. I miljön där detta sker så kan elevens identitet stärkas där elever känner att de kan något och kan föra sin kunskap vidare till andra och på det sätt känna sig uppskattade från andra. På svenska skolan i Beijing så vill de bevara det svenska språket och det gör de genom att lära svenska böcker, skriva och andra metoder så som kommunikation och samspel.

Sociala samspel

Säljö(2000). menar att språket är unikt i människans kunskapsutveckling. Mer att vår förmåga att samtala och kommunicera erfarenheter med varandra utvecklas. Det är intressant aspekt och genomgående i min studie. Med hjälp av språk så får man en förståelse för omvärlden och gör att det skapas en meningsfullhet i samhällslivet. När man kommunicerar med andra så blir man delaktig i att beteckna och beskriva världen som gör att man kan samspela med människor i olika aktiviteter där språket utvecklas. I ett sociokulturellt perspektiv så är lärandet något som sker i samspel mellan varandra som det gör dagligen mellan elever och lärare. Vi är sociala individer och därför är det sociala samspelet ett verktyg i skolan för att ta in ny kunskap. Vygotskij anser i Bråten (1996). Språket tänkandets sociala redskap. Språk och tal är viktigt och bidrar till människans viktiga funktioner. Så som symbolisk handling som bidrar till samspel med varandra. Alltså är språket viktigt förutsättning för människornas samspel. I samspel så tar man del av varandras idéer, tankar, kunskaper, erfarenheter som gör att man kan språkliggöra sina tankar från en generation till nästa. Man kan uttrycka sina åsikter och känslor med hjälp av sitt språkliga samspel med varandra. Man kan även lösa problem som uppstår i ett globalt samhälle med språket. Språket fungerar som ett band mellan olika människor i olika kulturer och olika avstånd. Språket ger möjlighet till samspel över hela världen och utan språkanvändningen så utvecklas inte språket.

Sociokulturellt perspektiv

Säljö(2000). Vill med tre olika perspektiv se lärandet ur ett sociokulturellt perspektiv. Dessa tre beståndsdelar är:

- Språkets utpekande funktion; ”med hjälp av språket kan vi exempelvis enkelt klargöra vilken aspekt av föremålet vi finner intressant” (Säljö:2000, s. 83)
Språket är till användning vid en kunskapsutbildning. Med hjälp av språket så kan man referera till andra språkliga händelser. Man förklarar och beskriver hur man förstår verkligheten. Detta är den viktigaste funktionen i lärandet både kollektivt och individuellt. Alltså kan man med hjälp av språket och kommunikationen analysera och förstå händelser så som vetenskapliga teorier, åsikter, texter, dikter och den omgivning som är språkligt.
- Språkets semiotiska funktion; frågan om språkets semiotiska/semantiska möjligheter om hur språkliga uttryck medierar världen för oss var centralt för Vygotskij. Man kan delta i sociala samspel om man använder sig av språkliga kategorier vilket leder till vårt sätt att tänka. Språket är alltså kollektivt, interaktivt och individuellt sociokulturellt redskap. Därför fungerar det som en länk mellan kultur, interaktion och individens tänkande. Säljö (2000)
- Kommunikation och språkets retoriska funktion; Att lära sig kommunicera är en sociokulturell aspekt. Utvecklingen så som emotionella, kognitiva, kommunikativa, socialt sker inom de interaktiva förutsättningarna och utmaningar som finns i samhället. Att uttrycka något, att behärska begreppsliga system och kunskaper innebär att göra något. Vid kommunikation så tar man hjälp av språkliga medel och kommunikation är en innebörd till konsekvenser.
För att förstå språkets retoriska potential i mänskliga verksamheter så måste man diskutera vad människor gör med språket i sociala praktiker. Säljö(2000)

Metod

Här presenteras vilka metoder jag har använt mig av i min studie som bygger på min litteraturgenomgång. Mitt arbete är av hermeneutisk karaktär som innebär tolkning av företeelser som ger en djupare förståelse som jag kunde ta del av vid observationerna och intervjuerna. Det är en empirisk studie som har genomförts på en svensk grundskola i Beijing.

Studien utgår utifrån syfte samt frågeställningar och ett resultat kan nås genom tre metoder kombineras, två kvalitativa samt en kvantitativ. De kvalitativa metoderna består av intervjuer och observationer och den kvantitativa av enkätundersökningar. Undersökningarna gjordes för att se hur elever utvecklar språkkunskaper i en svensk skola i Beijing.

Urval

Jag har intervjuat en lärare på svenska skolan i Beijing samt genomfört enkätundersökningar med tre lärare. Lärarna var mellan 30-50 år gamla, var utbildade och hade minst fem års erfarenhet inom yrket.

Den lärare som intervjuades var verksam både i förskolan och i grundskolan, hade 16 års erfarenhet och undervisade i främst matematik, no och engelska.

Intervjuer gjordes även med åtta elever som var mellan 6-8 år gamla och gick i årskurserna 1-2. Observationerna genomfördes under en svenska, en engelska och en kinesisk lektion.

Reliabilitet, Validitet och Generalisering

Nedan beskriver jag de forskningsmetodiska begreppen som jag tog hänsyn till i studien. Begreppen tas på största allvar vid akademisk verksamhet.

- Reliabilitet (mät noggrannhet, tillförlitlighet) kvalitén på mätinstrumentet
- Validitet (giltighet) om man mäter det som man avser att mäta
- Generaliserbarhet För vem/vilka gäller resultaten måste grundligt framföras.

Forskning kan hindras på grund av kraven vid reliabilitet, validitet och generalisering. Stukát(2005). Begreppen ska vara genomgående i under hela studien. För att läsaren ska få en tillförlitlighet så måste forskaren beskriva hur undersökningsgruppen har valt ut, hur många som ingår i undersökningen och hur många bortfall som kan påverka mitt resultat. Stukát(2005). Anser att man måste generalisera resultaten från urvalsgruppen och att testet ska vara lämpligt för studien. Vid intervjuerna så använde jag mig av flera elevers olika svarsalternativ vilket innebär att jag inte har en reliabilitet i min studie. Jag gjorde samma undersökning flera gånger men på olika elever och lärare. Intervjupersonerna fick ta del av mina svar som jag skrivit ner eftersom deras svar ska vara med i studien.

Validiteten innebär att man mäter det som man anser ska mätas. Jag studerar alla försökspersoner på samma sätt med samma frågor. Lärarna är det som jag har fått väsentlig information ifrån och eleverna berättar sina språkerfarenheter. Det är inte omöjligt att man kan få in felaktig information eftersom informanten inte vill erkänna sina brister. Därför kan

det vara bra att göra om och repetera intervjun. Jag gjorde om intervjun på två elever eftersom den språkliga kommunikationen var svår då eleven inte behärskade frågorna. Som intervjuare så ska man reflektera över intervjufrågorna och enkätundersökningarna så att de är relevanta för forskningens syfte. Vid mina undersökningar så började jag med öppna frågor så att informanten kände sig avslappnad så jag kunde få information med hjälp av informantens egna ord. Sedan gick jag djupare in på språkinläring och det svenska språket.

Generaliserbarheten i min studie är till för alla lärare, föräldrar och studenter. Man kan i olika situationer göra jämförelser till sina egna situationer. Det som påverkade min generaliserbarhet är mitt urval, undersökningsgrupp och bortfall. Det hade varit önskvärt att intervjua andra elever i de högre klasserna eftersom jag då kan se den språkliga utvecklingen från ett större perspektiv. I en undersökning så är det viktigt att läsaren tar del av hur sanna och verkliga mina resultat är.

Intervju

Intervjuer är de vanligaste arbetsredskap inom utbildningsvetenskap Stukát(2005). Det finns många olika sätt utföra en intervju. Både med hjälp av intervjuer från informanter och även enkätundersökning. Med hjälp av en intervju så kan man få bättre möjligheter till nytt och bättre material som är intressant för en studie. Svaret man får vid intervjuerna kan lätt jämföras med varandra. I den intervju som gjordes ville jag ”...skapa en situation där interaktionen mellan den som frågar och den som svarar blir så neutral som möjligt, så att man slipper ”färgade” svar på grund av intervju effekten” (Stukát, 2005, s. 43).

Valet av intervjumetoden gjordes eftersom information från informanterna svarar med egna ord och därför samlas en större sanningsenlig data in. Valet av metoden intervju gjordes också för att det kan vara lättare att uttrycka sig i samtalsform istället för i skrift. Några skriver gärna i pappersform andra berättar istället om fenomenen. ”Samtals intervjuundersökningar ger goda möjligheter att registrera svar som är oväntade” (Esaiasson, 2007, s. 283). Med hjälp av olika svar så kan man anpassa intervjun efter vilka svar man får genom att ställa andra frågor som bidrar till ytterligare information till arbetet. Som Esaiasson (2007) även påpekar så ges samtals intervjuer större utrymme för interaktion-samspel-mellan forskare och intervju person än vid en frågeundersökning.

Viktigt vid en intervju är att man försöker beskriva och förstå det individuella fallet. Öppna intervjuer och observationer kan vara bra att göra vid en studie. Det jag gjorde var att intervjua eleverna enskilt och även en lärare. Jag hade öppna intervjuer för att göra samtalet så vardagligt som möjligt. Att ta del av eleverna och lärarens erfarenheter och därmed få en bättre förståelse är en förutsättning för min studie så att även läraren kan reflektera över språket då vi diskuterar ämnet. Stukát (2005).

Jag valde att utforma ostrukturerade intervjuer eftersom ”I de ostrukturerade intervjuerna är intervjuaren medveten om vilka ämnesområde som ska täckas in, men ställer frågorna i den ordning situationen inbjuder till” (Stukát, 2005, s. 44). Jag var väl medveten om att det är avgörande på vilket sätt man ställer frågorna och formulerar sig under en intervju.

Intervjun med läraren gjordes i samband med en bilfärd från skolan i cirka en halvtimme på grund av hennes timanställning på skolan. Intervjun gjordes levande och jag fick fram hennes åsikter om skolverksamheten och barnens språkutveckling.

Under intervjuerna med eleverna togs de ut en i taget ifrån klassrummet till ett mindre grupprum när de hade eget arbete. Jag ansåg det vara lämpligast eftersom eleverna hade många olika ämneslektioner om dagarna. Jag ansåg detta vara bästa tid på dagen eftersom de annars hade ett pressat schema med aktiviteter innan jul och olika ämnen där klassen var splittrad. Eleverna som intervjuades var svensktalande och intervjuades i ett gruppum där samtalet kunde ske i ett enskilt och ostört.

Intervju gjordes på en lärare som hade flera års erfarenheter från läraryrket från skolor i Sverige. Läraren intervjuade jag när det var tillfälle att kommunicera med varandra, som gjorde att hon gav utförliga svar till min studie. När jag intervjuade eleverna så använder jag mig av en strukturerad intervju där jag hade ett fast intervjuschema med frågorna och formuleringen som var bestämda sedan innan. Det gjorde jag eftersom jag kan jämföra elevernas olika svar. Vid en intervju så är det jag som avgör vilka frågor som passar bäst in i min forskning. Vanligast är att ha öppna, kvalitativa intervjuer där informanten ska beskriva sin uppfattning med hjälp av egna ord som både eleverna och läraren fick göra.

Elevintervjuer- Bilaga A

Läraryrket- Bilaga B

Enkät

Eftersom man utesluter verbalt språk så blir kommunikationen ännu viktigare vid en enkätundersökning. Det ostrukturerade frågeformuläret innehöll öppna frågor där den frågade skriftligt formulerade sitt svar. Stukat (2005) anser att man genom ostrukturerade frågeformulär får fram intressant information från informanten. Fördelen med att ha ostrukturerad frågeformulär är även att jag inte behövde begränsa min information och att informanten kan utveckla sitt svar skriftligt. Därför måste man se till att informanten får ett intresse av att besvara frågeformuläret. Det gjorde jag genom att berätta om min studie och mina åsikter om språkanvändningen i en skola i utlandet.

Då jag ansåg att det var några enstaka lärare som inte hade tid att vara delaktiga i en muntlig intervju eftersom de endast var på skolan några timmar i veckan, så tog jag mig hjälp av en enkätundersökning eftersom lärarna då kan sitta i lugn och ro och besvara mina frågor. Jag lämnade ut sju frågeformulär och fick tillbaka tre.

Innan enkäten delades ut så granskades den genom lärare, handledare, familjemedlemmar och andra personer. Det eftersom man själv inte ser sina brister i frågorna då andra lättare kan upptäcka dem. Anledning till varför jag hade en enkätundersökning var för att jag ville nå fler människor än vad som är möjligt vid intervjuer eller observationer vilket gör att jag får andra svar och perspektiv på mina frågeformulär. Stukat(2005).

Enkätundersökningar- Bilaga C

Observation

Jag använde mig av en *vanlig osystematisk observation* eftersom jag ansåg att det var lämpligast under min tidsperiod på svenska skolan i Beijing. Under den osystematiska observationen satt jag längst bak i ett klassrum och fokuserade på elevernas språkkommunikation. Jag genomförde även en deltagande observation där jag undvek att störa eller förändra undervisningen eftersom det är lärarens pedagogik.

Observationerna genomfördes i klassrummen eftersom jag då får reda på vad människor verkligen gör, hur det samspelar och kommunicerar med varandra. Jag hade redan fått svar med hjälp av enkäter och intervjuer men ansåg att det behövdes en ytterligare metod för att få ett bredare perspektiv på elevernas språkutveckling på svenska skolan i Beijing.

Vid en observation ges det möjlighet att se situationer från olika synvinklar och perspektiv, då språket kan synliggöras på ett sätt som man kanske inte hade uppmärksammat annars. Det var även viktigt att jag som observatör fokuserade på den språkliga kommunikation då man kan se vad som händer i ett klassrum.

Användningen av observation gör att man ser vad eleverna verkligen gör. Stukát (2005). Med observationerna så kan man få kunskaper som är hämtad från sammanhanget. Resultatet av en observation kan lätt begripas vilket man sedan kan reflektera och studera vidare. Jag använder mig av strukturerad observation, då jag i förväg bestämde mig för vilka aspekter jag skulle utgå ifrån. Anteckningar gjordes både under observationen och efter för att försäkra mig om att viktiga händelser inte skulle försvinna. Därefter så rensade jag informationen då allt jag skrev ner inte hade någon betydelse för min studie.

Något jag var medveten om var att observationer kan rinna ut i personliga tolkningar. Eftersom man inte kan iakttä allt på en observation så gjorde jag flera observationer vid andra tillfällen så som vid engelska, svenska och kinesiska lektioner där jag fick se eleverna med olika kunskapsnivåer handla på andra sätt. Det gäller att man som observatör är öppen för andra handlingar och olika sinnesuttryck.

Bearbetning av data

Jag gick igenom allt mitt material flera gånger eftersom det måste bearbetas för att det ska vara en rättvis sammanställning för hela undersökningsgruppen Stukát (2005). Undertiden jag gick igenom materialet ifrån mina olika datainsamlingsmetoder, reflekterade jag över elevers språkliga utveckling som är mitt syfte med studien Lökken & Söbstad (1995). För att göra en tydlig sammanställning, transkriberade jag svaren och letade efter likheter och skillnader i informanternas svar. Utifrån det insamlade materialet gjorde jag en analys som bidrog till studiens resultat. Att dra kopplingar från teori och begrepp till de resultat jag fått på svenska skolan i Beijing, vilket är en förutsättning mitt resultat samt slutsatser.

Etiska överväganden

Enligt vetenskapliga rådets forskningsetiska principer (www.vr.se) så finns det fyra huvudgrundkrav som ska uppfyllas vid bland annat observationer, som är följande:

- Informationskravet- alla berörda ska informeras om studien
- Samtyckeskravet- alla berörda måste ge sitt samtycke och medverkan
- Konfidentialitetskravet- de enskilda individerna ska ges möjlighet att vara anonyma samt att personliga uppgifter ska förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte ska kunna ta del av dem.
- Nyttjandekravet- insamlade uppgifter får enbart användas till egen forskning.

Att ta hänsyn till Vetenskapsrådets forskningsetiska regler (www.vr.se) är relevant för forskningen och det är något som ska tas hänsyn till eftersom det rör elever, föräldrar och pedagoger i skolan.

Innan mitt genomförande av observation, enkät och intervju så informerades både lärare, föräldrar och elever om forskningen som skulle genomföras. Som forskare så ska man ta hänsyn till alla de etiska övervägande som nämnts ovan. Det informerades på skolan att informationen är anonym och det ska gå till mitt examensarbete. De informerades även om att det är språkutvecklingen som är fokus i observationen till studien. Alla barn och föräldrar har sedan innan skrivit på ett papper om att eleverna får vara med i forskningsundersökningar, intervjuer, bilder, ljudinspelningar etc. Det som jag lade tyngd vid var att alla är anonyma i undersökningen vid min analys av data och sammanställning. Även rektorn informerades om forskningsundersökningen.

Hinder och dilemma

Mina hinder med uppsatsen har varit tiden, då alla lärare inte hade tid för intervju och enkätundersökningar. Några föll därmed bort. Likaså språket vid intervjun när några elever inte förstod svenska språket. Många av lärarna var utspridda på skolan och hade egna klasser att planera för. Det hade Nobelmiddag som de planerade till när jag var där, utflykter och andra aktiviteter som tillkom efter skolan. Jag delade ut åtta enkätundersökningar till lärarna men jag fick endast tillbaka fyra. Det var få lärare som kunde ställa upp på intervjuer eftersom de hade en egen klass att ha hand om och andra aktiviteter efter skolan, men jag gjorde intervju på en lärare där intressant information kom fram.

Det blev ett hinder då jag inte fick in så många enkätundersökningar och endast en som kunde vara med på en intervju. Jag hade även velat göra intervju med den kinesisk talande läraren men då jag inte behärskade språket blev det ett hinder. Den engelsk talande läraren var endast på skolan under de få lektionerna hon hade vilket gjorde att hon inte var anträffbar övrig tid.

Analys

Resultat och analys

Intervju

Repetition i alla språk ansåg läraren vara en förutsättning för elevernas vidare språkutveckling. Läraren berättade att hon med hjälp av olika verktyg utvecklade elevernas språkkunskaper, genom att skriva, tala, rita, läsa. Det hon ansåg var det viktigaste ämnet, var engelskan. Eftersom att eleverna senare ska vidare till andra skolor så ansåg hon att det är en förutsättning.

Att bevara det svenska språket och lägga ner mer tid på att lära sig engelska var något som läraren ansåg vara viktigt för elevernas vidare språkutveckling. Det var därför enligt läraren viktigt att eleverna får ta del av varandras erfarenheter för att utveckla detta. Läraren berättade att när elever använder sig av modersmålet i vardagliga sammanhang så är det lättare att ta sig till ett språk, men det kan vara en förutsättning för eleven om de fokuserar på ett språk tillsammans med andra.

De flesta lärarna som jag talade med om språkundervisningen anser är att språket är en förutsättning för lärandet. Det kan vara bra att ha kunskaper i två språk men det kan bli svårt vid utvecklingen när ordförrådet blir begränsat. Att byta miljö kan vara spännande för eleverna då de får kontakt med andra klasskamrater som är i samma situation vilket kan stärka deras identitet, men att inte ha kunskaper i språk kan göra att eleverna kommunicerar med hjälp av andra "språk" som då blir mer utvecklat.

Läraren anser att eleverna ska lära sig det svenska språket grundligt innan ett nytt tas in men i de lägre åldrarna. Hon tyckte att det är bättre att man prioriterar undervisning i engelska. Eftersom eleverna sedan ska byta skola till eventuellt internationell skola eller flytta till ett annat land där det är en förutsättning för elevens utveckling att ha goda kunskaper i det engelska språket. Lärare A "vi använder oss av mycket muntligt arbete i klasserna, till viss del skriftligt men det är viktigt att eleverna använder sin kunskap på rätt sätt".

Enkät

De flesta lärarna som arbetade på skolan har flera års erfarenheter i yrket från en skola i Sverige. Lärarna har varit bosatta i Beijing från och till i några år. Några lärare hade flyttat dit med sina familjer där deras respektive hade fått anställning och andra hade tagit tjänstledigt för att arbeta ett år utomlands.

Lärarna ansåg att den svenska skolan i Beijing var lik skolan i Sverige. Men att den kulturella omgivningen så som språk, Ayi (hemhjälp), engelsk/kinesisktalande lärare i ämnen skiljde sig från skolan "hemma", och att eleverna hade längre dagar. Ingen fritidsverksamhet fanns på skolan utan eleverna hade Efter Skolan Aktivitet (ESA) några dagar i veckan. Annars fick de åka hem med sin Ayi (hemhjälp).

Lärarna prioriterar att bevara det svenska språket eftersom det är en svensk skola i utlandet. De vet även om att eleverna senare efter några år ska flytta hem till Sverige igen, eller att börja på Internationella skolan där det är en förutsättning för eleverna att kunna det svenska språket innan de lär sig ett nytt.

I förskolan så lär sig barnen engelska språket med hjälp av leken, som gör språket mycket roligare för de yngre barnen. I skolan så sker engelska inläringen med hjälp av en engelsktalande lärare. Eleverna är indelade i klasser utefter deras kunskapsnivå. Därefter planerar engelska läraren lektionerna med hjälp av skrift, samarbete, muntligt tal. Som jag nämnt ovan så sker inläringen i förskolan i ”leken” vilket gör det lustfyllt för de yngre barnen. Samt i skolan som också får ta del av leken men användning av olika inlärningsstilar och lärosätet. Så som spel, kreativitet, framträdande och samarbete.

Vid kommunikation med lärarna så anser de flesta att språk är en viktig förutsättning för vidare utveckling. Många föräldrar och lärare vill att deras barn så tidigt som möjligt ska ta del av ett nytt språk som gynnar deras kunskapsutveckling.

Lärarna menar på att eleverna får ta del av varandras erfarenheter och ser därav språket ur nya perspektiv. Dock berättade de att det krävs arbete från både föräldrar, lärare och engagemang om ett språk som ska utvecklas grundligt. Det kan man i enkla vardagssituationer, i hemmen och i skolan hjälpa eleverna med då man kan läsa böcker, skriva brev osv. Lärarna vill ha fler undervisningstimmar i det svenska språket men tiden finns inte för det. Eleverna i de tidigare åldrarna lär sig lättare på ett nytt språk eftersom de är mer nyfikna och anpassningsbara till ett nytt språkbruk.

Lärarna talade om att kommunikation och samspel påverkar elevers språkutveckling. De säger även att på grund av att det är en mindre skola så är det extra viktigt att kommunicera med lärare/föräldrar/elever/Ayi (hemhjälp)/chaufförer och andra människor som finns med i skolverksamheten.

Observation i klassrummet

Klassrummet hade en kvadratisk form med stora fönster. Det som hängde upp på väggarna var elevernas bilder och arbeten om kinesiska muren som de arbetat med innan jag kom till Svenska skolan i Beijing. Under en svensk lektion så tittade, lyssnade, registrerade och dokumenterade jag händelser i min loggbok. Jag var också med på engelska lektioner och kinesiska lektionerna där jag kunde se elevernas olika kunskapsnivåer och samspel med varandra. Ett exempel på hur eleverna använde sina språkkunskaper i ett samspel i klassrummet som visar på hur eleverna blandar språken när ett nytt språk tas in var:

(Elev 1) ”stavas mattebok med ett eller två O?”

(Elev 2) - ett O annars så blir det book på engelska fattar du väl?

Observation i svenska undervisningen

Läraren visade en bild på en Åra. Klassen satt i ring tillsammans och de gick först igenom bokstaven Å. Läraren skrev bokstaven på tavlan. Alla i klassen satt sedan samlade tillsammans för att gå igenom vad man kan göra med en Åra, vilket material den är av och sedan fick varje elev själva skriva en saga om Åran och rita en bild. Därefter så får varje elev muntligt berätta sin saga för klassen. Bearbetningsmetoden gjordes med andra bokstäver och föremål som eleverna sedan samlade i sina lådor till en arbetsbok. Att både kunna skriva och tänka på svenska är en förutsättning för vidare kommunikation och samspel. Det svenska

språket är viktigt för att sedan ta del av andra människors kunskaper, sociala kontakter och vidare utveckling.

Läraren visade även en bokstav för eleverna. Sedan fick eleverna själva komma på namn och ord till dem och fick skriva orden på tavlan, läste upp orden i helklass och sedan fick eleverna bilda orden med hjälp av bokstavsplattor. En bokstavsbearbetningsmetod där eleverna först lär sig namn och ord innan samspel. Svenska skolans Lokala arbetsplan berättar att det svenska språket aktivt ska användas för att ge barn och elever utökad ordförråd och kunskaper i svenska. Lärandet ska förmedla glädjen av svensk barnlitteratur, skönlitteratur och faktatexter allt beroende på barnens ålder och mognad. Till stöd i detta finns skolans bibliotek. Det som uppmärksammades på skolan var att det inte fanns något alfabete i klassrummet. Det jag gjorde var att skriva ut och laminera bokstäver med bilder på för att hängas upp på väggen. Eleverna får då en bild av hur bokstäverna ser ut och kan ha bokstäverna som struktur i deras språkinläring. Att ha olika svenska bearbetningsmetoder utvecklar elevernas språkkunskaper som ger dem en stabil grund att bygga vidare på med andra språk.

Observation i kinesiska undervisningen

Det var en kinesisk lärare som höll i lektionen vilket gjorde att eleverna var tvungna att lära sig språket för att kommunicera med läraren. Klasserna var uppdelade i olika grupper beroende på kunskapsnivå och tidigare erfarenheter. Skolan är placerad i Kina och därför är det kinesiska språket en förutsättning för svenska eleverna och även för svenska lärarna. Eftersom eleverna inte förstod läraren så fick jag förmedla vad som skulle göras då jag kunde se lärarens kroppsspråk. Varje elev fick ta del av en stimuleringspedagogik för ögonen med fem olika bilder på ansikten där det var punkter markerade. Vid punkterna så skulle eleverna sätta sina fingertoppar. Läraren använde sig av bildspråk som hon fäste på tavlan för att eleverna lättare ska förstå sig på samspelet. Hon satte sedan på musik och gick igenom varje bild. Efter flera upprepningar så hängde varje elev med på vad som skulle göras. Att använda sig av bilder, musik och kroppsspråk kan utveckla elevernas kunskaper i ett språk då eleverna inte är så bekanta med nya språket. En bra metod för elevernas utvecklande kinesiska språkkunskaper. Kinesiska är ett svårt språk att lära sig men eleverna lär sig lättare med hjälp av musik, som man även kan använda sig vid andra språkinlärningsmetoder.

Observation i engelska undervisningen.

På svenska skolan i Beijing så var engelskaläraren endast engelsktalande. Det första läraren gjorde var att dela in klassen i två lag. Klassrummet hade mycket material så som tärningar, matta med skrift på engelska, olika tavlor med bilder där namnet stod på engelska, spel och kopior.

Läraren visade bilder på glada/ledsna/arga/sura/lyckliga ansiktsuttryck som hon visade på tavlan, och eleverna fick här gissa vad det engelska ordet var för att samla poäng till sitt lag. Att göra inläringen i form av en lek i de tidigare åldrarna är en förutsättning vilket gör att de kan reflektera tillbaka till lektionen vid "leken" när de använder sig av kunskapen i vardagssammanhang. Läraren får med sig alla elever eftersom de är så få vilket gör att både läraren och eleverna visar intresse. Dock var det någon enstaka elev av de 8 som tappade fokus. Läraren började då ställa frågor till eleven som gjorde att han fick tänka efter och blev på så sätt mer delaktig i undervisningen. Engelskaläraren hade olika verktyg i sin

undervisning så som bilder, lek, skrift som bidrog till elevernas utveckling. Att uppmuntra och leka fram språkinläringen är en pedagogik som man kan använda sig av i flera olika ämnen i verksamheten.

Sammanfattning av observationer i klassrummet

Vad det gäller klassobservationer i klassrummen i ämnena engelska och kinesiska så var lärarna endast kinesisk talande och engelsktalande vilket gjorde att både lärarna och eleverna fick anstränga sig för att kommunicera med varandra. Lärarna använde sig av olika tekniker så som musik, bildspråk, skriftspråk, muntligt framträdande och leken för att samspela med varandra. Jag tyckte att lärarna var väl strukturerade i sin undervisning och hade goda kunskaper i språket för att utveckla eleverna. Svenska skolan i Beijing anställer lärare med flera års erfarenheter eftersom att det krävs vid en utlandsskola eftersom då är det andra kulturella faktorer som påverkar elevernas kunskapsutveckling som gör att lärarna måste vara flexibla i sin undervisning. Lärarna som inte pratade svenska pekade eller ställde frågor eller använde sig av taktill beröring för att få alla elever närvarande. Eftersom det var mindre klasser vid det nya språkets inläring så fokuserade sig eleverna mer eller hjälpte varandra om de inte förstod något ord.

Den svensktalande läraren hade även hon en struktur och ett lugn vid sin svenska undervisning. Det gjorde att alla i klassen höll ett lugn vid undervisningen. Det var inga som hade några frågor om vad som skulle göras vilket innebär att läraren formulerade sig på ett förståeligt sätt så att alla elever förstod vad som skulle göras. Eleverna som hade annat modersmål än svenska samspelade med varandra när de inte förstod vad som skulle göras, vilket gjorde att de inte kommunicerade med de andra svenska eleverna i skolan. Eleverna fick jobba med deras sagor i sin egen takt och därefter så fick de ta fram sin planering. Vilket gjorde att eleverna inte kände sig stressade för att gå ut på rast eller lunch utan det gjorde färdigt hela sin saga. Det fanns alltså ett stort utrymme för elevernas skriftliga och muntliga aktiviteter under svenskalektionen. Vid observationer under en svensk lektion, engelska lektion och en kinesisk lektion så kunde jag se hur lärarna kommunicerade med eleverna och samspel med varandra. Det är en intressant aspekt i min studie eftersom samspelen kan bli ett hinder i vardagslivet när elever och lärare har olika språkkunskaper. Jag noterade även att eleverna med andra språkbakgrunder har svårt att ta till sig vad läraren säger och detta skapade en osäkerhet hos eleverna.

Sammanfattning av elevernas intervjufrågor

Efter åtta intervjuer med elever så kan jag konstatera att de flesta behärska det svenska språket i talet och lite i skrift. Alla elever hade svenska som modersmål men det var endast en elev som har ett annat skandinaviskt modersmål men skulle lära sig svenska flytande. I elevernas tidigare åldrar, på de elever som jag intervjuade så kan det ske en förvirring eftersom de varken kan de svenska, engelska eller kinesiska språket grundligt. Det var några enstaka elever som kunde flytande kinesiska vilket gjorde att endast dem samspelade med varandra. Eftersom de talade kinesiska hemma så innebär det att de ville prata språket i skolan också.

Många anser att det är en fördel att vara tvåspråkig då man kan vidareutveckla sina kunskaper. Eleverna på skolan får stöd i sin undervisning av kompisar, föräldrar, lärare eller Ayi

(Hemhjälp). Där kan Ayi'n vara till stor hjälp för eleverna för att lära sig kinesiska och ta del av kulturen och historien.

Vid en svensk lektion som jag höll där jag förklarade vad eleverna skulle göra så märkte jag att några elever hade en kodväxling. De elever som pratade kinesiska hemma. Eleverna förstod inte vad de skulle göra eftersom svenska språket för dem var ett hinder. De flesta eleverna kunde tala svenska med hade svårigheter att skriva som jag kunde se när alla elever skrev sagor. Det var främst de kinesisktalande barnen. Elev 7 ”jag tycker det är svårt med kinesiska och vi pratar danska hemma” Många elever är mottagliga för ett annat språk i de tidigare åldrarna och tycker det är roligt men svårt med ett nytt språk, speciellt kinesiska men även engelska. Många vet att det är viktigt att ha lärt sig ett språk innan ett annat språk kommer in i undervisningen, eftersom alla elever senare ska samtala och kommunicera med släktingar och familjer som talar det svenska språket.

Analys av resultat

Här nedan ska jag analysera resultaten som jag kommit fram till.

I min studie på svenska skolan har jag sett hur eleverna använder sig av det svenska språket tillsammans med läraren på svenska skolan i Beijing. Elevernas språkutveckling blandas med de andra språken som lärs. Det kan vara bra för eleverna att ha grundliga genomgångar om skrift och talspråk och även bildspråk på svenska även om de redan kan det.

Lärarna på svenska skolan i Beijing använder sig av olika metoder så att eleverna lär sig det svenska språket, så som musik, bild och lekar för att anpassa språkinläringen på bästa sätt för eleverna. Alla elever har olika språkerfarenheter och använder sig av olika språk i sitt lärande som ska skapa bästa förutsättning för samspel mellan barn, elever och lärare.

Vid kinesiskalektionerna så tränas elevernas kunskaper i kinesiska och elever och lärarna använder språket i andra vardagliga sammanhang. Engelska är det andra viktigaste språket efter svenskan och engelsktalande lärarna vill att alla elever så tidigt som möjligt ska lära sig engelska och kinesiska, redan från två års ålder så lär sig eleverna de nya språken. Men skolan lägger även stort engagemang vid att alla ska tala och skriva svenska, vilket ger eleverna tillgång till deras svenska språkutveckling. Lärarna är motiverade för att alla elever ska bevara det svenska språket då de använder sig av olika metoder i undervisningen som anpassas efter elevernas olika förmågor.

Alla lärare på svenska skolan i Beijing prioriterar det svenska språket. De är även flexibla i sin undervisning vilket gör att eleverna får ta del av olika språkinlärningsmetoder eftersom de anpassar lektionerna efter situationen. Svenska läraren använde sig av olika utvecklingsmetoder när hon t.ex. visa en Åra, där eleverna sedan kan uttrycka och reflektera sina åsikter med hjälp av bilden. Det blir elevens sätt att kommunicera och samtala ifall de inte kan uttrycka sig på andra sätt. Eleverna som inte behärskar så mycket svenska lär sig att kommunicera på det sättet vilket stärker de i deras kunskapsutveckling. Svenska är ett svårt språk och lika så kinesiska vilket gör att man som lärare ska samtala mycket tillsammans med elever, föräldrar och omgivningen för att ta del av de olika språkkulturerna. Tillsammans så utvecklas både lärarna och elevernas samspel i gemenskapen, men det är lärarens uppgift att förmedla sitt budskap med språkinläringen. Eleverna ska även få en förståelse för varför de ska lära sig olika språk, som bidrar till medvetenhet och engagemang till inläring.

Läraren som jag intervjuade prioriterade att alla barn ska lära sig svenska först men att man även ska lära eleverna engelska i tidig ålder eftersom de ska gå vidare till en annan skola. Som pedagog så kan man använda sig av olika metoder av bokstavsbearbetning i det svenska språket så eleverna lär sig svenska i tal och skrift först innan de går vidare i utvecklingen. Skolan och alla lärare prioriterar att använda sig av det svenska språket i alla ämnena förutom kinesiska och engelska. Utvecklingen hos eleverna sker både med hjälp av läraren, föräldrarna men också av kamraterna eftersom de samspelar med varandra.

Eleverna lär sig i samspel med andra för att sedan individuellt lära ut sina egna kunskaper till sin omgivning. Det stärker deras kunskapsutveckling eftersom de får känna sig uppskattade när de förmedlar någonting. Samarbete har även visat sig vara förutsättningar för lärandet. De två viktiga aspekterna är att man har ett gemensamt mål i gruppen och att man som individuell person tar ansvar.

Eftersom skolan har enskilda lärare till kinesiska och engelska lektionerna så var kommunikationen och samspelet mellan lärarna och eleverna på en annan nivå. Lärarna anpassade sina lektioner så de blev förståeligt för eleverna, de är alltså mer flexibla i sin undervisning än vad de svenska lärarna i Sverige är eftersom de enbart följer sin struktur av undervisningen. Det var även mindre klasser vid deras lektioner som gjorde att läraren fick kontakt med alla barn. Att ha mindre klasser kan stärka elevernas självförtroende i språket som i sin tur gör att de kan uttrycka sig i språket vid andra situationer. Eleverna kan med ett nytt språk samspela med andra med olika språkbakgrunder. Elevantalet var mindre vilket gjorde att kommunikationen underlättades eftersom alla elever fick sina röster hörda. Eleverna har bättre förutsättningar för att ta till sig ett språk när det är mindre klasser.

Det sociala samspelet utvecklades på skolan och kontakten blev mer autentisk. Det var en 1-2 klass som läraren på Svenska skolan där läraren anpassade sina lektioner efter elevernas olika kunskapsnivåer. Språkanvändningen i skolan i Sverige har endast ett språk i verksamheten i de lägre åldrarna medan skolan i Beijing redan börjat använda sig av ytterligare två nya språk i lärandet. Lärarna försöker använda sig så mycket som möjligt av de nya språken i undervisningen så att eleverna får med sig kunskaperna för vidare utveckling. Eleverna blandar ihop de olika språken eftersom de har fått nya ord till sitt ordförråd och vet inte i vilket sammanhang de ska använda orden.

Lärarna tog hjälp av böcker, skrift och material vid kommunikation med barn med olika språkerfarenheter, men de använder sig mest av leken. Läraren som enbart pratade kinesiska använde sig av sång, kroppsspråk och bildspråk för att lära eleverna kinesiska. De använder sig bara av kinesiska under lektionerna eftersom kunskaperna i svenska språket inte finns hos läraren. Engelska läraren använder sig av lekar, skrift, läs och även hon bilder vid inläringen av språket. Eftersom det är ett grundläggande ämne så är det bra om eleverna ta del av språket så tidigt som möjligt eftersom de senare ska flytta till en annan ort. När andra språk kommer in i undervisningen så är det viktigt att man lägger ner extra undervisningar, förhör, läxor och andra redskap till svenska undervisningen. Eftersom svenska elever ska bevara det svenska språket. Att få ett nytt språk med nya ord i sitt ordförråd kan förvirra eleverna, därför ska man som lärare samspela och kommunicera mycket med eleverna på svenska för att bevara språket även när man är utomlands.

Lärarna använder sig av olika tekniker vid svenska inläringen så som bildspråk, sagoberättelser, teater, muntliga redovisningar, händelseböcker som gör att eleverna bevarar språket. Repetition är viktigt för dem där de går tillbaka och repeterar vad de gjort, lika viktigt är det att gå igenom nytt material. Att ha flera svenska undervisningstimmar kan vara en förutsättning för eleverna då det svenska språket stabiliseras.

Läraren hade en öppen dialog med eleverna där hon tog hjälp av deras kunskaper vilket gör att eleverna får ett engagemang och intresse för språkinläringen. Lärarna använde sig också av konkreta material och metoder, exempelvis bild, kropp, skrift och talspråk vid inläringen. De ville att alla elever ska bevara sina svenskkunskaper. Det som kan hjälpa eleverna med språkinläringen är de olika metoderna som används. Men det kan uppstå en förvirring hos eleverna då de inte vet vilket språk som hör till vilket.

De flesta lärarna använde sig av leken på Svenska skolan i Beijing som innebär att leken har en förutsättning för elevernas språk utveckling då alla samarbetade med varandra. Engelska, kinesiska och svenska lärarna använde sig av leken för elevernas utveckling i språkutvecklingen. Det svenska språket är det språk där läraren använder sig av flest varierande metoder i sin undervisning. Elever som varit utomlands får en bredd i sin språkundervisning, men som lärare så ska man prioritera ett språk där man går djupare in på metoder och olika inlärningsmetoder för att utveckla elevernas kunskaper i det svenska språket.

I en svensk skola i utlandet så används flera språk vilket gör att eleverna hänger med i språket på skolan och i samhällslivet i den kulturella kontexten. Det eleverna gör när de använder sig av olika språk i skolan är att de mixar språken, när de inte hittar ett ord så använder de sig av det språket som de hittar ordet på och sedan tar hjälp av sina klasskamrater för att samspela. De gör även direktöversättningar, t.ex. från engelska där orden kommer i en annan följd i meningen. I de tidigare åldrarna så är eleverna så pass flexibla att de anpassar sig till sitt kulturella förhållande snabbt. Det man måste göra lärare är att stärka deras självkänsla så eleverna kan använda sina språkkunskaper på rätt sätt, det gör så att de blir självständiga sociala individer. Att ta del av alla elevers kunskaper och erfarenheter krävs i olika sammanhang för att stärka dem. Det gör då att man använder sig av det sociala samspelet till inläring av olika språk.

Efter genomförd studie vars syfte var att se hur elever utvecklar språkkunskaper i en svensk skola i Beijing, har jag kommit fram till följande resultat: Elever i svenska skolan i Beijing har svårt att utveckla sina svenskkunskaper eftersom det finns många olika språk i skolverksamheten. Eleverna blandade ihop språken, exempelvis engelska och svenska. Lärarna på skolan bevarar det svenska språket med hjälp av repetition, reflektion och genom kommunikation med omgivningen som är vid stor vikt för elevernas vidare utveckling. Resultatet visar även att lärarna på svenska skolan i Beijing använder sig av olika verktyg så som skrift, läs, tal, musik, bild och samspel i alla ämnena för att utveckla elevernas svenska språk. Det sker även en inlärningsprocess i klassrummet där läraren strukturerar upp undervisningen efter elevernas språkliga kunskaper.

Diskussion

Efter genomförd undersökning och analys som har utgått ifrån mitt syfte som är att se hur eleverna utvecklar språkkunskaper på svenska skolan i Beijing, samt mina frågeställningar som är: Att se hur eleverna utvecklar sina språkkunskaper i svenska, engelska och kinesiska samt vilka metoder lärarna använder sig av i undervisningen för att eleverna ska bevara det svenska språket. I denna diskussion kommer resultaten redovisas, diskuteras samt slutsatser. Detta ska jag göra genom att koppla resultaten till den teorianknytningen samt med den kunskap jag har utvecklat med studie. Till sist kommer jag att ta upp lärarens roll i verksamheten och hur den kan vara till fördel för elevernas svenska språkutveckling.

Ett av studiens resultat är att elever i svenska skolan i Beijing har svårt att utveckla sina svenska kunskaper eftersom det finns många olika språk i skolverksamheten. Eleverna blandade språken ihop språken, exempelvis engelska och svenska. Det blev svengelska som eleven använde sig av i skolan. Det är bra att eleverna har lärt sig ord från båda språken men för elevens vidare utveckling så är det en förutsättning att behärska ett språk grundligt innan ett nytt språk lärs in. Svenska språket är generellt ett svårt språk att lära sig eftersom det innehåller många vokaler om man jämför med andra språk i världen, nio långa och nio korta. För eleverna i svenska skolan i Beijing har ytterligare svårigheter att lära sig svenska språket eftersom många av dem har andra språkkunskaper sedan innan. Detta på grund av att de varit bosatta på många olika platser i världen. Att flertalet av eleverna har andra språkkunskaper kan bidra till att elevernas svenska språkutveckling stannar upp. En annan faktor till uppstannandet i utvecklingen är för att det tillkommer andra språk i undervisningen på en skola i utlandet, det blir då en blandning av de olika språken. Därför är det positivt att eleverna i de tidigare åldrarna är mer flexibla för att lära sig ett nytt språk. Jag anser även att det är positivt om pedagoger prioriterar ett språk först då elevernas självkänsla och styrka i språket ökar. Det gör att eleven kan samspela och göra sig förstådd i ett språk innan ett nytt språk tas in.

Resultatet visar att Svenska skolan i Beijing bevarar det svenska språket med hjälp av repetition, reflektion och genom kommunikation. Repetitionen och reflektion består av boksatsbearbetning samt boksamtal där eleverna får återberätta och på det sättet repetera och reflektera texters innehåll. Kommunikation i ett socialt samspel utgjorde den största delen av undervisningen. Kommunikation fördes mellan lärare, elever och föräldrar för att det svenska språket på bästa sätt skulle utvecklas samt bevaras. Tillsammans hjälps de åt i samspel med varandra för att sträva mot en svensktalande skola där en god utveckling kan ske. Att uppmuntra, hjälpa åt, samspela och kommunicera bidrar till en öppen dialog som skapar en språklig utveckling i det svenska språket som är min centrala aspekt i studien. Elever med samma språkerfarenheter samspelar med varandra, men de elever med andra språkerfarenheter kommunicerar med andra hjälpmedel så som kroppsspråk och andra redskap som skrift i kommunikationen. Vygotskij i Bråten, (1996) anser att språket är det tänkandets sociala redskap. Det kunde jag se då eleverna samspelade med lärarna och klasskamraterna där det svenska språket användes flitigt. Lärarna undervisar elever i det svenska språket, i tal och skrift så att de kan kommunicera med varandra i ett socialt samspel. Det man kan göra med eleverna är att de får ta del av de olika sociokulturella perspektiven, där de lär sig i samspel med varandra. Syftet med detta är att utveckla kunskaper i det svenska språket och det sociala samspelet utvecklas.

Resultatet visar att lärarna på svenska skolan i Beijing använder sig av olika verktyg så som skrift, läs, tal, musik, bild och samspel i alla ämnena för att utveckla elevernas svenska språk. Det sker även en inlärningsprocess i klassrummet där läraren strukturerar upp undervisningen

efter elevernas språkliga kunskaper. Att använda svenska språket i olika lärandesituationer där det har olika syften anser jag bidra till en bredare förståelse av språkets innehåll samt förmågan att se det i olika kontexter. Exempel på olika lärandesituationer är i klassrummet, grupparbete då olika material används. Jag anser att eleverna på detta sätt blir medvetna om språkets användning och bygger då upp en kunskap vilket gör att de sedan kan använda svenska språket själva i nya situationer utanför klassrummet. Lärarna har tidigare gjort muntliga och skriftliga tester på eleverna för att skapa sig en uppfattning om var eleverna ligger i svenska språkutvecklingen. Läraren utgår ifrån testernas resultat vid lektionsplaneringen. Detta gör att eleven känner förtroende för läraren då läraren anpassar sina språkundervisningar efter elevens kunskapsnivåer. Skolverket (2011).

Läraryrollen

Lärares interaktionsroll med eleven kan beskrivas med hjälp av ett mönster som heter I-R-E som betyder initiering, respons och evaluering Skolverket (2011). Det kan läraren göra genom att ställa en fråga till en elev och eleven får besvara och som läraren sedan ska reflektera över. Varje lärare ska gå igenom det med eleverna så lärare får ett perspektiv över elevernas kunskaper i det svenska språket.

Att reflektera över sin läraryroll och sin undervisning nya spännande upptäckter av sitt yrkesval samt en förutsättning för utvecklande. Det kan även bidra till en ny syn på elevernas inläring samt utveckling, vilket kan skapa möjlighet ett bättre individanpassat lärande för elevernas svenska språkutveckling. Viktigt att även ha i åtanke, är att elever är individer som kan notera när en lärare är stressad eller arg, denna stress eller ilska kan "smittas" av på eleverna och påverka undervisningen och deras svenska språkinläring.

För att en lärare ska kunna fånga elevernas uppmärksamhet är det av stor vikt att undervisningen innehåller lustfyllda inslag, i form av roliga språklekar där de får känna lust, delaktighet och uppskattning. När läraren får denna positiva respons ifrån eleverna upplever hon ett lugn som kan utvecklas till en trygghet i yrkesrollen.

Samverkan mellan lärare och elever påverkar elevernas lärande i stor utsträckning eftersom lärande enligt Vygotskij sker i samspel med andra Bråten (1996). Det därför viktigt att läraren uppmuntrar eleverna att föra dialog med henne samt med klasskamraterna för utvecklandet av en god samverkan samt samarbetsförmåga. En annan viktig förmåga är att läraren ska uppmuntra och skapa förutsättningen för reflektionstillfällen i undervisningen. Vid reflektion får eleverna möjlighet att uttrycka sina åsikter, känslor och erfarenheter över lektionsinnehållet, vilket kan komma till uttryck en bredare kontextförståelse både för sig själv samt för omgivningen. På detta sätt lär eleverna för livet och både ett större självförtroende samt självkänsla kan utvecklas, vilket har betydelse för hur elever utvecklar det svenska språket.

Avslutande diskussion, slutsats

Utifrån mina resultat har jag dragit följande slutsatser.

Språket är ett av människans viktigaste verktyg, detta för att man kan förmedla budskap samt ge respons på andras budskap som är en förutsättning i ett socialt samspel. Ett av resultaten visade att läraren använde sig av olika verktyg i undervisningen, vilket jag anser antyder på en varierad undervisning. Med hjälp av en varierad undervisning anser jag att eleverna inspireras för att vilja vidareutveckla sitt svenska språkbruk. Det kan i sin tur leda till en stärkt självbild då elever relaterar till sig själv med hjälp av sitt språk och kan då ta sig fram bättre i olika situationer.

Utan språkundervisning i det svenska språket så stannar svenska språkutvecklingen vilket gör det svårt för eleverna när de flyttar hem igen. Skolverksamheten ska fylla syften där det är lärande och fostran och att fastställa några former av lärande. Säljö (2000). Det är dock viktigt att ha i åtanke att om en elev inte behärskar ett språk innan han/ hon lär sig ett nytt språk så kan utvecklingen hämmas eftersom eleven upplever att deras språkkunskaper inte räcker till. Samspelet med andra kan då bli problematiskt för eleven. Därför ska man som lärare stärka varje elevs specifika egenskaper som de behärskar och kan därmed styrka dem i andra situationer i vardagslivet.

Förslag på vidare forskning

Det finns flera olika möjligheter på förslag till vidare forskning inom detta område. En inriktning skulle kunna handla om lärarens förhållningssätt till elever som inte behärskar det svenska språket. Elever med olika modersmål där muntliga kommunikationer sker i grupparbeten, hur läraren arbetar för att få alla elever deltar i grupparbeten där alla ska lyssna, samtala och utveckla samspelet, hur språket utvecklas med hjälp av olika undervisningsmetoder är även ett intressant forskningsområde. Man kan då ta hjälp av observationer och intervjuer av lärare och elever för att undersöka detta.

Det som läraren på svenska skolan i Beijing hade styrka i var att hon fångade upp alla elever så att de lyssnade. Det var inte ofta eleverna frågade vad som skulle göras, förutom de elever som inte behärskade det svenska språket. Det är något som är en intressant aspekt att undersöka när eleven lyssnar på läraren. Det handlar om respekt för lärarrollen där eleverna lyssnar på läraren som hade varit en spännande studie att undersöka på några olika skolor. Hur går läraren till väga så att alla elever lyssnar?

Referenslista

- Bråten, Ivar (1996) *Vygotskij och pedagogiken*. Lund: Studentlitteratur
- Carle, Jan & Svensson, Lennart (2007). *Att genomföra examensarbete*. Göteborgs Universitet. Sociologiska institutionen. Tillhandahålls i uppdaterad version av kursansvarig i pappersform och/eller via kursportalen
- Dysthe, Olga.(red.). (2003). *Dialog, samspel och lärande*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, 225 s.
- Esaiasson, Peter m.fl. (2003) *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts.
- Johansson, Bo och Svedner (2001). *Examensarbetet i lärarutbildningen. Undersökningsmetoder och språklig utformning*. Uppsala: Kunskapsförlaget. 100 s.
- Kullberg, Birgitta (2006). *Boken om att lära sig läsa och skriva*. Ekelund/Gleerups Utbildning AB.
- Lathund för referensskrivning-APA manualen vid Göteborgs Universitet.
- Lökken, G. & Söbstad, F. (1995) *Observation och intervju i förskola*. Lund:Studentlitteratur.
- Stukát, Staffan (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur. 208 s.
- Smidt, Sandra (2010) *Vygotskij och de små och yngre barnen*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Säljö, Roger (2000) *Lärande i parktiken-ett sociokulturellt perspektiv*.
- Regelsamling för studier vid Göteborgs universitet*. Hämtas från www.utbildning.gu.se/digitalAssets/707085_regelsamling.pdf
- Skolverket(2011). *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. Skolverket. Fritzes. Stockholm.
- Utbildningsdepartementet. Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11. www.skolverket.se
- Vygotskij, Lev (1999). *Tänkande och språk*. Göteborg. Bokförlaget: Daidalos.
- Wellros, Seija (1998). *Språk, kultur och social identitet*. Lund: Studentlitteratur AB. 180 s.
- Skolverket.(2011). 2011-07-07 från www.skolverket.se/svenskautlandsskolor.
- Vetenskapsrådet.(2012) 2012-01-09, från www.vr.se
- <http://unicef.se/barnkonventionen>

Tidigare forskning. (2009), 2011-12-03, från
http://dspace.mah.se:8080/bitstream/handle/2043/8487/Examensarbete_Tv%c3%a5spr%c3%a5kig_undervisning_ur_skolledarskaps-och_elevperspektiv_Najah_Obeid.pdf?sequence=1

Tidigare forskning. (2010), 2011-12-03, från
http://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/22754/1/gupea_2077_22754_1.pdf

Tidigare forskning. (2010), 2011-12-05, från
http://gupea.ub.gu.se/dspace/bitstream/2077/26055/1/gupea_2077_26055_1.pdf

Tidigare forskning. (2006), 2011-12-09, från
<http://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/3941/1/HT06-1190-12.pdf>

Bilaga A- Intervju av elever

▲ Hur gammal är du?

1. 6år
2. 7,5år
3. 7år
4. 8år
5. vet inte...7år. Fyller år på jul.
6. 7år
7. 6år
8. 8år

▲ Vilken klass går du i?

1. 1an
2. Halva 1an, halva 2an.
3. 1an
4. 2an
5. 2an
6. Jag går på 2e klass
7. 1an
8. 2an

▲ Hur länge har du bott i Peking?

1. Från förra året
2. Tum räknar... fem år
3. Efter sommaren började jag här
4. Vet inte..
5. Kanske 3 månader....vet inte riktigt.
6. 3år
7. Typ förra året..kanske 2 år.
8. Ungefär 2,5 år.

▲ Har du bott i några andra länder? Vilka?

1. Sverige, Bryssel och Kina
2. Sverige, Thailand, Lankawi, Krabi
3. Nä. Bara min bror. (har du bott i Sverige?) Ja, det har jag.
4. Danmark
5. Jag bor i Sverige och Kina. Min farmor och farfar bor på Kina, morfar bor också på Kina. (Jag fick ställa frågan flera gånger)
6. i Norge och Kina
7. Sverige och Kina. Afrika, nej inte Afrika. Också har jag bott på Thailand.
8. Sverige, Spanien, Kina och Norge tror jag eller nej jag är inte säker.

▲ Vilket språk pratar du hemma?

1. Svenska. Lite kinesiska med Ayi och engelska.
2. Svenska och Kinesiska med Ayi
3. Mest svenska, lite engelska
4. Hemma pratar vi danska. Alla hemma pratar danska
5. Jag pratar svenska och kinesiska men mest kinesiska
6. Kinesiska. Mamma pratar mest norsk. Pappa bara kinesiska.

7. Svenska
8. Svenska och engelska.

♣ **Vilka språk kan du?**

1. Svenska
2. Svenska
3. Mest svenska, lite engelska
4. Jag kan inte kinesiska. Kan inte läsa det. Men vi har det. Kan inte förstå.
5. Kinesiska.
6. Svenska
7. Engelska
8. Svenska och engelska

♣ **Är båda dina föräldrar från Sverige?**

1. Pappa kommer från Sverige. Mamma kommer från Lönneberga
2. Ja
3. Ja
4. Nej, mamma kommer från Kina och pappa från Danmark
5. Ja
6. Ja
7. mmm...ja
8. Ja

♣ **Vilket tycker du bäst om med skolan?**

1. Man får rast
2. Att göra dunkgömme
3. Innerast, matte, idrott är bäst.
4. Jag vill måla och rita
5. Bare leker hele tiden.
6. Man får rast
7. Det är...läsa
8. Kompisarna

♣ **Slutligen, vad vill du bli när du blir stor?**

1. En hästskötare. Roligt att rita-galopp.
2. Jag vill jobba i djuraffär
3. Zooman-träffa djur och mata dem
4. Uppfinnare...i lego
5. Resturangkille
6. Jobba i en djuraffär
7. Jobba med Nokia som min pappa
8. Jag vill måla och rita

Bilaga B-Intervju av lärare

1. Vad har du för utbildning?

1-7 matte/no och engelska. Lärarlyftet 30hp extra matte, handledarutbildningar m.m.

2. Hur länge har du arbetat inom grundskolans tidigare åldrar?

Sedan 1995, har mest undervisat I 4-6 , men även haft lektioner I 1-3.

3. I vilka ämnen undervisar du?

Matematik, teknik och engelska.

4. Hur förhåller sig ni lärare till kursplanens individuella respektive kollektiva lärandemiljö I språkutvecklingen I både svenska och kinesiska?

I svenska: använder vi oss av I alla ämnen.

5. Hur arbetar ni I er undervisning för att främja elevernas utveckling I språket så som läsa, tala och skriva. På svenska?

Har inte kinesiska så det är svårt att veta.

6. Hur arbetar ni I er undervisning för att främja elevernas utveckling I språket som läsa, tala och skriva. På svenska?

Mycket muntligt. Till viss del skriftligt men det är viktigt att eleverna använder sin kunskap.

7. Vilka metoder använder si lärarna av för att eleverna ska utveckla sina kunskaper I kinesiska, engelska och svenska?

Repetition. Det är oerhört viktigt. Det borde vara mer engelska eftersom eleverna byter skola efter något år. På skolan finns det olika klasser I engelska och kinesiska.

8. Hur många timmar har ni engelska per vecka?

2 vanliga lektioner + 2 lektioner I Native English

9. Hur många timmar har ni kinesiska per vecka?

2 lektioner I veckan har eleverna kinesiska på en vecka, mina barn har det.

10. använder ni er av kinesiska kursplaner inom ämnet?

Ej besvarad

11. Hur ser du på samspelet med barnen/elevernas föräldrar, lärare, kamrater för barnens vidare utveckling?

Mycket viktig. Kommunikation för att verksamheten ska fungera så krävs det struktur och kommunikation.

12. Hur förhåller ni er till den kinesiska kulturen på skolan?

Går igenom nytt material. Tränar mycket på uttal. Repetition är viktigt. Går ofta tillbaka och repeterar det vi har gjort. Vi pratar mycket på engelska under lektionerna och använder ofta lekar.

Vill ha fler engelska lektioner per vecka. Det är för lite med två vanliga lektioner i veckan. Barn på utlandsskolor har stort behov av att kunna engelska, även skriftligt.

Bilaga C- Enkätundersökning

1. Hur länge länge har du arbetat inom grundskolans tidigare åldrar?

1. 7år
2. Haft förskolklass i 3 läsår
3. Till och från mellan 1998 och 2005

2. Vilka ämnen undervisar du i?

1. Arbetar som resurslärare i Förskoleklassen
2. Förskollärare på förskolan
3. Svenska, so och musik

3. Hur länge har du arbetat på Svenska Skolan i Beijing?

1. Från augusti 2011
2. 5,5 läsår
3. 4 månader

4. Vad är skillnaden med att undervisa i en skola i Sverige och i en svensk skola i Beijing?

1. Att arbeta i svenska skolan är speciellt för att skolan är liten och alla känner varandra, det skapar trygghet.
2. Förskolans verksamhet är mycket lik den svenska
3. Storleken, mer språk, längre dagar, större föräldrar intresse och inflytande

5. Hur arbetar ni i er undervisning för att främja elevernas utveckling i språket så som läsa, tala och skriva, på svenska?

1. Vi läser mycket böcker, samtalar kring böckerna, samling ger möjlighet till både att tala men även att träna på att lyssna på varandra. Bokstavsarbete på olika sätt. 6-åringar är oftast nyfikna på bokstäver, siffror och börjar gärna skriva och läsa.
2. Högläsning, sång, ramsa, rimma och prata
3. Har inte klass så det är svårt att säga

6. Hur arbetar ni i er undervisning för att främja elevernas utveckling i språket så som läsa, tala och skriva, på engelska?

1. eleverna har lärare i engelska och kinesiskan, inläringen sker med hjälp av läraren.
2. i leken-lustfyllt.

3. har inte klass så det är svårt att säga.

7. Hur arbetar ni i er undervisning för att främja elevernas utveckling i språket så som läsa, tala och skriva? På kinesiska, engelska och svenska?

1. Inläringen sker genom att eleverna får använda olika sinnen och lärostilar i undervisningen.
2. I leken-lustfyllt
3. Svenska: i princip samma, engelska, kinesiska mer muntligt och "lek" i de lägre åldrarna.

8. Eleverna får vara med om en del språk utomlands. Hur tror du att det påverkar deras språkliga utveckling. Motivera:

1. Jag tror att eleverna blir positivt påverkade av att möta flera språk och att få möjlighet att vistas i en mångkulturell miljö.
2. Oj, svårt att svara....mycket individuellt tror jag.
3. Förhoppningsvis positivt men det kräver mycket av föräldrarna, t.ex. att prata svenska hemma, läsa svenska böcker etc. Detta är extra viktigt om barnet går på internationell skola. Jag tror dock att språk aldrig är fel att lära sig och att det underlättar framtida språkinläring.

9. Hur tror du att det påverkar elevernas utveckling när det sker olika skriftskiften i ett klassrum?

1. Inte besvarad av lärare 2.
2. Inte besvarad av lärare 3.
3. Jag tror barn klarar det bra, det är så flexibla och det sker så pass naturligt.

10. Hur ser du på samspelet med barn/elevs föräldrar, lärare och kamrater för barnens vidare utveckling?

1. Bra och positivt samspel med alla parterna gynnar elevernas utveckling, att som vuxen ha en positiv och låtande syn på språk, att inte nervärdera ett språk för något annat språk.
2. Viktigt med kommunikation, vi har skriftlig info varje fredag=veckobrev, och daglig kontakt vid lämning och hämtning på förskola.
3. Eftersom skolan är liten får detta en större betydelse och det är extra viktigt att det fungerar.

11. Hur förhåller ni er till den kinesiska kulturen på skolan?

1. Skolan tycker att det är viktigt med att eleverna får ta del av den kinesiska kulturen. Vi arbetar t.ex. med temat kina, har åkt till muren och templen.
2. Vi uppmärksammar t.ex. bakar, sjunger, berättar sagor från den kinesiska kulturen. Vi har en kinesisk avdelning så barnen ser kineser, hör de prata, sjunga på (svenska) och kinesiska.

3. Den får ett stort utrymme, just nu extra mycket pga. tema Kina, men även annars. Det är viktigt att barnen lär sig om landet de lever i!